

Kogelvrij

Ellen Putman

De **oehoe** (*Bubo bubo*) behoort samen met nog 235 soorten tot de familie van de Stigidae (echte uilen). De oehoe is de grootste uil van Europa met een spanwijdte van wel 170 cm. Naast zijn grootte, ongeveer twee keer zo groot als een ransuil, is hij te herkennen aan de pluimpjes op zijn kop. Die pluimpjes zijn overigens geen oren, maar eerder wenkbrauwen. Aan deze pluimen kun je zien hoe de vogel zich voelt. Liggen ze plat, dan is hij relaxt. Staan ze rechtop dan is hij alert. Oehoes (en alle andere uilen) hebben 14 nekwerfels, wat zorgt voor een enorme flexibiliteit. Deze nekwerfels en de speciale aanpassingen in hun bloedvaten, maakt dat ze hun kop 270 graden kunnen draaien. Hun ogen zitten echter vast en kunnen niet bewegen.

Door zijn opvallende verschijning was de oehoe altijd een makkelijke prooi voor jagers. Lange tijd kwam deze vogel door bejaging dan ook niet meer voor in Nederland. In de 20ste eeuw was de oehoe ook bijna uitgeroeid in Duitsland, omdat men dacht dat zij hazen zouden vangen. Jagers waren daar niet zo van

gecharmeerd. Uit nader onderzoek blijkt echter dat de oehoe nauwelijks hazen vangt. De oehoe is een opportunist qua voedsel en eet voornamelijk duiven, ratten en vogels als kauw, ekster en gaai.

In 1960 zijn er in Duitsland herintroductieprogramma's gestart voor de oehoe. Dit leidde ertoe dat het dier zich ook weer in Nederland liet zien. In 1997 vestigde zich voor het eerst sinds lange tijd weer een paartje in Limburg, bij een mergelgroeve in Maastricht. Sindsdien groeit de populatie gestaag zodat er in 2025 129 territoria van de oehoe in Nederland zijn vastgesteld. De status van de oehoe blijft echter kwetsbaar en daarom staat de soort op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels. Het blijft belangrijk om de broedgebieden van de oehoes te beschermen door bijvoorbeeld een periodieke recreatiestop. De oehoe heeft met name last van giftige bestrijdingsmiddelen tegen muizen en ratten maar ook van elektriciteitsmasten en windturbines. Echter, al met al gaat het toch beter met deze koning van de nacht. Een hoopvolle gedachte in deze tijd van het jaar.

Oehoes, gefotografeerd in Bakkum (2019) en in Winterswijk (met jongen in 2023). Foto's Harm Niesen.